

Wielotysięczne rzesze gorąco manifestowały międzynarodową solidarność ludzi pracy w walce o pokój i socjalizm

WARSZAWA (PAP). Po raz 23 w Polsce Ludowej ulicami miast i wsi wielotysięczne rzesze uczestników 1-majowych pochodów gorąco manifestowały międzynarodową solidarność ludzi pracy w walce o pokój i socjalizm, wartość polityczną narodu, wyrażały poparcie dla polityki naszej partii i rządu.

1-majowe święto było — jak co roku okazją do przedstawienia bilansu o-

siągnięć kraju, a także poszczególnych miast i zakładów przemysłowych oraz

wsł i osiedli. Na transparentach robotnicy wypisali zobowiązania dalszego pom-

nażania dorobku gospodarczego ojczyzny.

Tegoroczne obchody przy padające w roku 50-lecia Rewolucji Październikowej w szczególnej mierze uwydatniły nierozdzielność przyjaźni i sojuszu Polskiej Ludowej z krajem Lenina, braterską współpracę z Czechosłowacją, NRD i innymi krajami socjalistycznymi, solidarność z narodami walczącymi o wolność i niepodległość.

Uczestnicy manifestacji wyrażali niezłomną wolę walki o umocnienie bezpieczeństwa w Europie, o zakaz broni nuklearnej i powszechne rozbrojenie, prze

● Dokończenie na str. 2

Pozdrowienia Fragment przemówienia W. Gomułki

Drodzy Towarzysze i Obywatele!

W dniu święta pracy, w dniu międzynarodowej solidarności klasy robotniczej, Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej pozdrawia serdecznie i gorąco robotników i pracowników Warszawy, wszystkich ludzi pracy w naszej ojczyźnie, wszystkich budowniczych Polski Socjalistycznej.

Jak co roku, tak dzisiaj w dniu święta 1-majowego wyszliśmy na ulice i place naszych miast i osiedli, aby manifestować:

naszą radość z wielkiego dorobku na froncie budownictwa socjalistycznego;

naszą wolę realizacji zadań nakreślonych w narodowym planie gospodarczym;

naszą siłę, której źródłem jest sojusz robotniczo-chłopski i polityczna jedność narodu;

naszą przyjaźń, sojusz i jedność z narodami brat-

nich krajów socjalistycznych;

naszą solidarność z międzynarodową klasą robotniczą i wszystkimi siłami postępu i wolności;

nasze moralno-polityczne poparcie dla narodów walczących z imperializmem i kolonializmem o swoją niezawisłość, o wyzwolenie narodowe i społeczne, o prawo samostanowienia o własnym losie;

naszą zdecydowaną wolę walki o trwały pokój w Europie i na świecie, o zwycięstwo ogólnoludzkiej idei socjalizmu.

W dniu 1-majowego święta kierujemy pozdrowienia i słowa uznania przede wszystkim do robotników, do techników i inżynierów, którzy stanowią coraz bardziej zespalaający się w jednolity organizm klasy robotniczej.

Do Was, towarzysze robotnicy, technicy i inżynierowie, którzy stanowicie przodującą siłę narodu.

● Dokończenie na str. 2

Marsz hańby w Londynie

LONDYN. Tzw. „Komitet 100” zorganizował w Londynie w niedzielę po południu „marsz hańby”, w którym uczestniczyli „królowa Anglii”, „Harold Wilson” i „George Brown”, reprezentowani przez odpowiednio

przybranych figurantów jadących na otwartych wozach. W manifestacji tej udział wzięły tysiące osób.

„Królowa” reprezentowała 57-letnia mieszkanka Londynu. Siedziała ona na tronie pokrytym sztandarem amerykańskim, otoczona „damami dworu” i „rannymi Wietnamczykami”. Transparenty niesione przez manifestantów głosiły ha-

● Dokończenie na str. 2

Laureaci leninowskich nagród pokojowych

MOSKWA (PAP). Zachodniemiecki pastor antyfaszysta Martin Niemöller i południowoafrykański prawnik, przeciwnik apartheidu Abram Fischer znajdują się wśród sześciu laureatów leninowskich nagród pokojowych za rok 1966.

Jak zakomunikował TASS, międzynarodowe nagrody leninowskie „Za utrwalanie

● Dokończenie na str. 2

BUDAPEST (PAP). We wtorek przybędzie do Budapesztu z 3-dniową wizytą oficjalną kanclerz Austrii Josef Klaus.

Dziś pierwsze posiedzenie międzynarodowego trybunału

SZTOKHOLM (PAP). W sobotę wieczorem przybył do Sztokholmu przewodniczący międzynarodowego trybunału badania zbrodni wojennych w Wietnamie pisarz i filozof francuski, Jean Paul Sartre, oraz członkini trybunału, Simone de Beauvoir. 2 maja o godz. 10, rozpoczyna się posiedzenia trybunału. W sobotę odbyła się konferencja prasowa, której przewodniczył znany pisarz niemiecki, Peter Weiss. Odtworzono z taśmy oświadczenie lorda Russella, który

w ostrych słowach potępił amerykańską napaść na mały i ubogi naród wietnamski i zaapelował o zde-

● Dokończenie na str. 2

Kiesinger jako apostoł przerzucenia pomostu między Wschodem a Zachodem

BERLIN (PAP). W poniedziałek rano 1 maja odbyła się w Berlinie zachodnim tzw. „manifestacja na rzecz wolności”, podczas której wystąpił kanclerz NRF, Kiesinger jako apostoł przerzucenia „pomostu między Wschodem a Zachodem”. W mętnej deklaracji, kanclerz NRF starał się wykaazać, że

właśnie Berlin zachodni jest dziś „strażą przednią” owej wolności po czym usiłował podważyć oskarżenia wysyłane przeciwko Bonn o szerzenie ducha odwetu. Kiesinger utrzymywał, że Bonn nie kieruje się chęcią „zemsty ani represji”, że pragnie polepszenia stosunków między obu częściami Niemiec. Równocześnie jednak powtórzył w swojej formie roszczenia Bonn do reprezentowania całego narodu niemieckiego. Oświadczył on mianowicie, że roszczenia te uważa „nie tyle za prawo, ile za obowiązek”.

W sobotę, jeszcze bawiąc w Bonn Kiesinger zadeklarował gotowość rządu NRF do „wyrzeczenia się siły wobec drugiej części Niemiec” oraz powtórzył analogiczne zapewnienia w stosunku do państw wschodnioeuropejskich. Podobnie jak niedawno minister spraw zagranicznych NRF, Brandt, dodał on jednak, że rząd bniński „pragnie uratować dla Niemiec ile się da”. Stwierdzenie to, dalekie od wyrzeczenia się pretekstów wobec sąsiadów wschodnich, złożył Kiesinger na trzecim kongresie „wschodniemieckich ziomków”, czyli organizacji o charakterze wyrażenia rewizjonistycznym. Nadszła tu szczególny akcent jego deklaracji.

Westmoreland znów w Sajgonie

NOWY JORK (PAP). W drodze powrotnej ze Stanów Zjednoczonych dowódca naczelny amerykańskich sił interwencyjnych w południowym Wietnamie, gen. Westmoreland zatrzymał się w niedzielę na Pearl Harbor (Honolulu), gdzie spotkał się ze swym bezpośrednim przełożonym, admirałem Sharpem, który kieruje całością operacji amerykańskich na Pacyfiku. Następnie Westmoreland wrócił do Sajgonu.

Samolot USA zestrzelony nad ChRL

PEKIN (PAP). Jednostka lotnictwa Chińskiej Armii Ludowowyzwoleńczej zestrzeliła w sobotę po południu nad prowincją Kwangsi (południowe Chiny) amerykański samolot zwiadowczy bez pilota. Agencja przypominia, iż jest to już trzeci samolot amerykański zestrzelony nad tą prowincją w tym tygodniu.

Amerykanie opuszczają Jemen

PARYŻ. — Według relacji korespondenta AFP, w dniu 1 maja zakończyła się ewakuacja 150 Amerykanów, którzy przebywali w Jemenie. Ostatnia grupa tych Amerykanów odleciała w poniedziałek do Etiopii.

Fragment defilady wojskowej podczas uroczystości 1-majowych na Placu Czerwonym w Moskwie. Na zdjęciu: rakiet przeciwlotnica. CAF — Telefoto

Dziś gabinet brytyjski zdecyduje o przynależności do EWG

LONDYN (PAP). Gabinet brytyjski zebrał na nadzwyczajnym posiedzeniu w Chequers, rezydencji wicelkiej premiera przedyskutował problem kandydatury W. Brytanii do Wspólnego Rynku. Sprawa ta budziła szereg zastrzeżeń wśród niektórych członków rządu i pod ich naciskiem ustalono, że premier Wilson w swej deklaracji „kandydackiej” postawi jako warunek konieczność „zapewnienia żywotnych interesów Anglii i Commonwealthu”.

Ostateczna decyzja gabinetu brytyjskiego w tej spr-

wie podjęta ma zostać na posiedzeniu, które odbędzie się we wtorek 2 bm. W poniedziałek odbyło się w Londynie spotkanie premiera Wilsona z premierem Irlandii Jackiem Lynchem, który przyjechał do stolicy W. Brytanii dla porozumienia się w sprawie kandydatury swego kraju do EWG.

Prognoza pogody

Przewidywany przebieg pogody dla wybrzeża wschodniego na 2 bm. Zachmurzenie umiarkowane, okresami duże z możliwością słabych opadów. Temperatura od plus 5 st. do ok. plus 12 st. w ciągu dnia wiatry słabe, południowo-zachodnie.

Manifestacja 1-majowa w Warszawie na placu Defilad. Na zdjęciu: przemawia Wł. Gomułka. CAF — Telefoto

Manifestacja 1-majowa w Warszawie na placu Defilad. Na zdjęciu: widok ogólny trybuny. CAF — Telefoto

Imponujący przegląd potęgi obronnej Parada wojskowa w Moskwie

MOSKWA (PAP). Punktualnie o godzinie 10 czasu miejscowego na moskiewskim Placu Czerwonym roz-

poczęła się defilada wojskowa z okazji 1 Maja.

Na trybunach zajęli miejsca przedstawiciele społeczeństwa radzieckiego, generałowie i kosmonauci. Obecne są delegacje z 50 krajów,

członkowie korpusu dyplomatycznego.

Burliwą owacją zgromadzone tłumy witają zajmujących miejsca na trybunie Mauzoleum Lenina Leonida Breżniewa, Aleksieja Kosygina, Nikołaja Podgornego i innych przywódców partii komunistycznej i rządu radzieckiego.

● Dokończenie na str. 2

Festiwal estradowy

LUBLIN (PAP). W Lublinie rozpoczął się 1 bm. festiwal estradowy kabaretów i zespołów estradowych z całego kraju. Do 9 maja wystąpią m. in.: warszawskie kabarety „Ulotka” i „Oweca”, „Wagabunda”, „Jana Michalikowa” z Krakowa, wrocławski „Dymek z papierosa”, „Filipinki” oraz Janowska i Siemion w spektaklu pt. „Oskarżeni”. W festiwalu weźmie także udział czechosłowacki zespół estradowy z Pragi.

Jugosłowiański Teatr Lalek

LUBLIN (PAP). 1 bm. przybył do Lublina Teatr Lalek z Rijeki (Jugosławia), któremu towarzyszą przedstawiciele władz partyjnych i państwowych tego miasta.

Delegacja ZSRR odwiedzi Bułgarię

MOSKWA (PAP). — W pierwszej połowie maja na zaproszenie KC Bułgarskiej Partii Komunistycznej i Rady Ministrów Bułgarii uda się do Bułgarii z wizytą oficjalną delegacja partyjno-rządowa ZSRR z sekretarzem generalnym KC KPZR Leonidem Breżniewem na czele.

Jak się przewiduje, w czasie pobytu delegacji podpisany zostanie nowy układ o przyjaźni, współpracy i pomocy wzajemnej

Wymiana depesz między Gdańskiem i Leningradem

Z okazji 1 Maja I sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Gdańsku Jan Ptaszński w imieniu gdańskiej organizacji partyjnej i wszystkich ludzi pracy Wybrzeża przesłał na ręce I sekretarza Leningradzkiego Komitetu Obwodowego KPZR W. Tolstikowa depesze z serdecznymi pozdrowieniami.

Pod adresem Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Gdańsku nadeszły również życzenia z okazji Święta 1 Maja, w których towarzyszyły z Leningradu serdeczne pozdrowienia ludzi pracy Wybrzeża.

Nowy etap w partii tureckiej

NOWY JORK (PAP). Jak donoszą z Ankar, po odbyciu tam w sobotę nadzwyczajnym zjeździe tureckiej Partii Ludowo-Republikańskiej 48 parlamentarzystów — 15 senatorów i 33 posłów — zgłosiło swe wystąpienie z partii. Zaniem wielu obserwatorów, jest to nowy etap w wewnętrznej walce w tonie partii.

Wspomniana grupa reprezentuje opozycję w stosunku do kierownictwa.

Dookoła świata

WASZYNGTON (PAP). 34-letni inżynier amerykański, James Bede zamierza obłotić w maju glob ziemski jednosilnikowym samolotem bez uzupełniania po drodze zapasów paliwa.

Wyczyn takiemu nikł jeszcze nie próbował, ale Bede uważa, iż obecny poziom techniki pozwala na podjęcie takiej wyprawy bez większego ryzyka.

Sportowcy gdańscy manifestują w pochodzie 1-majowym. Fot. Wł. Nieżywiński

ID 28362

Wtorek, 2 maja 1967 r.

Kontynuacja wielowiekowych stosunków dyplomatycznych

Minister Adam Rapacki udaje się z wizytą do Turcji

WARSZAWA (PAP). — 2 maja minister spraw zagranicznych PRL — Adam Rapacki udaje się z oficjal-

ną wizytą do Turcji. Wizyta min. Rapackiego w Turcji jest pierwszą o tym charakterze wizytą oficjalną w wieloletniej historii stosunków dyplomatycznych pomiędzy obu krajami. Jej celem jest nawiązanie dialogu, zgodnie z naszą polityką pokojowej współpracy między narodami, niezależnie od istniejących różnic ustrojowych. Podjęte w Ankarze rozmowy — jak można sądzić — przyczynia się do rozszerzenia i pogłębienia wzajemnych stosunków polsko-tureckich.

Polskę i Turcję wiąza od wielu lat liczne nici sympatii; łączy nas z nią bowiem nieprzerwanie od ponad 550 lat stosunki dypl-

● Dokończenie na str. 2

Marsz bańby

● Dokończenie ze str. 1

sia przeciwko wojnie w Wietnamie. W godzinach wieczornych pochód dotarł do Trafalgar Square, gdzie „królowa” Anglii złożyła „samokrytykę publiczną”. Podobne samokrytyki przeprowadzili „premier” i „minister spraw zagranicznych”.

„Musicie zrozumieć — powiedziała „królowa”, która przysłała, że doskonale wie co się dzieje w Wietnamie i że jest współodpowiedzialna za zbrodnie tam popełniane — że jeśli nie wypłynę woli rządu, wówczas rząd może odmówić wypłacania mi apanażów w wysokości 475 tysięcy funtów rocznie, na które muszę zasłużyć. Nie reprezentuję narodu tego kraju, ale jego system polityczny i gospodarczy”.

Policja dokonała kilku aresztowań.

Imponujący przegląd potęgi obronnej

● Dokończenie ze str. 1

Defiladę przyjmuje minister obrony ZSRR, marszałek Andriej Greckoz.

Po dokonaniu przeglądu wojsk marszałek Greckoz wszedł na trybunę Mauzoleum Lenina, aby wygłosić przemówienie.

Zgodnie z wieloletnią tradycją defiladę wojsk otworzyła kompania młodych dobożów w galowych mundurach. Tuż za nią przez prawie 15 minut przebiegał Czerwony maszerujący słu chące akademii wojskowych.

Po krótkiej przerwie na Plac Czerwony wjechały na opancerzonych transporterach oddziały słynnej Dywizji Tamańskiej, następnie zaś oddziały wojsk powietrzno-desantowych.

Po czołgach na plac wjechała artyleria, w tym dalekonośna dział 150 mm kalibru.

Powszechną uwagę zwróciły rakiety. Jako pierwsze pojawiły się na placu rakiety przeciwlotnicze zdolne do niszczenia wszelkich nowoczesnych samolotów. Następnie przed trybuną przejechały rakiety taktyczne, transportowane przez ciągni

Laureaci leninowskich nagród

● Dokończenie ze str. 1

pokoju między narodami” otrzymali ponadto David Alfaro Siqueiros — meksykański malarz i działacz społeczny, Ivan Malek — czeskosłowacki uczonec i działacz społeczny, Rockwell Kent — amerykański artysta i działacz społeczny i Herbert Warnke — działacz społeczny z NRD.

Komitet międzynarodowych nagród leninowskich obradujący pod przewodnictwem członka Akademii Nauk ZSRR, Dmitrija Skobielewa przyznał nagrody na posiedzeniu, które odbyło się 21 kwietnia w Moskwie. Decyzję komitetu ogłoszono 30 kwietnia wieczorem.

W artykule dla prasy profesor Skobielew podkreśla, że ogromny wkład w dzieło walki z wojną wnosili stale rosnąca armia zwoleńników pokoju, ludźmi różnych poglądów, przekonań i narodowości. Ruch pokoju stał się powszechnie uznawaną siłą społeczną i wywiera coraz większy wpływ na bieg wydarzeń.

Zbór ewangelicki w Dachau

BONN (PAP). — W byłym obozie koncentracyjnym w Dachau nastąpiło w niedzielę uroczyste poświęcenie zboru ewangelickiego, zbudowanego ze składek ewangelików z krajów Europy zachodniej i wschodniej, m. in. z Polski i Czechosłowacji.

Podczas uroczystości poświęcenia zboru przemawiał m. in. pastor Niemcewicz (NRP), który w sobotę otrzymał leninowską nagrodę pokojową za rok 1966. Pastor Niemcewicz, który był jednym z więźniów obozu w Dachau, mówił o współocieństwie walki prześladowanych przez reżim hitlerowski oraz oświadczając, że myśli o możliwości wykreślenia na dawną drogę jest nie do zniesienia.

W dniu 28 kwietnia 1967 r. zmarła, przeżywszy lat 87 najukochańsza żona, matka i babcia

Kunegunda Starkowicz

emerytowana położna

Msza św. żałobna odbędzie się w dniu 3 maja br. o godz. 10 w kościele św. Józefa, parafia Leszczyński, po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz.

O czym zawiadomiona pogrzebowa w głębokim smutku RODZINA S-3816

Pozdrowienia

● Dokończenie ze str. 1

a wraz z chłopami niezłomną oporę władzy ludowej, zwracamy się dzisiaj z wezwaniem: Realizujcie plany i zadania produkcyjne i inwestycyjne. Ulepszajcie organizację pracy! Zapewnijcie rytmiczność produkcji! Skracajcie cykle inwestycyjne! Podnoście wydajność pracy! Śmiało i szczerze uwodźcie produkcję, wprowadzajcie nową technikę i technologię! Ulepszajcie jakość produkcji! Wzmagajcie wysiłki na rzecz zwiększenia eksportu wyrobów przemysłowych!

Niech każdy pracownik przemysłu, budownictwa i transportu odda swe siły, wiedzę i umiejętności wielkiej sprawie budowy socjalizmu, pomnażania siły gospodarczej naszego kraju.

kl. Szybkie, o wielkiej zdolności manewrowania, potężne, stały się one podstawową siłą ogniw wojsk lądowych.

Zastąpiła je kolumna jeszcze groźniejszych, operacyjno-taktycznych rakiet oraz rakiet balistycznych, operacyjno-taktycznych rakiet balistycznych. Okłaskami powitały trybunę pododdziały rakiet strategicznych.

Lekko kołysząc się przetożnili się na samobieżnych wyrzutniach, którymi nie dysponuje żadna armia na świecie, rakiety o średnim zasięgu. Są one przygotowane do natychmiastowego działania, odznaczają się wielką zdolnością manewrowania i sprawnością.

Imponujące wyglądały między kontynentalne rakiety balistyczne, rakiety na paliwo stałe. Można je wystrzeliwać w minuty, minimalnym czasie z wyrzutni podziemnych, samobieżnych i innych.

Defiladę broni rakietowej zakończył pokaz rakiet globalnych. Zasięg ich lotu jest nieograniczony.

Parada wojskowa na Placu Czerwonym trwała 45 minut.

Po zakończeniu defilady wojskowej rozpoczęła się manifestacja mieszkańców Moskwy. Otworzyli ją pokaz sportowe.

Obrzymie tłumy, które przemarszerowały następnie przez Plac Czerwony demonstrowały pod hasłami solidarności z bohaterami Wietnamu, zagwarantowania pokoju i bezpieczeństwa w Europie. Zbliżająca się 50 rocznica Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej stanowiła główne dekoracyjne tło manifestacji pierwszomajowej w Moskwie.

Parada wojskowa na Placu Czerwonym trwała 45 minut.

Po zakończeniu defilady wojskowej rozpoczęła się manifestacja mieszkańców Moskwy. Otworzyli ją pokaz sportowe.

Obrzymie tłumy, które przemarszerowały następnie przez Plac Czerwony demonstrowały pod hasłami solidarności z bohaterami Wietnamu, zagwarantowania pokoju i bezpieczeństwa w Europie. Zbliżająca się 50 rocznica Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej stanowiła główne dekoracyjne tło manifestacji pierwszomajowej w Moskwie.

Dziś pierwsze posiedzenie

● Dokończenie ze str. 1

maskowanie przed całym światem zbrodni amerykańskich. Przewodniczący trybunału, J. P. Sartre wyraził zdanie, że to, że nie stawiał przeszkód w odbyciu sesji w Szwecji.

Na konferencji przybyło wielu Amerykanów, zaopatrzone w legitymacje dziennikarskie. Zachowanie się ich, ton, w jakim stawiali prowokacyjne pytania świadczyły, iż w oficjalnych kołach w Waszyngtonie panuje poważne zaniepokojenie z powodu rozpoczęcia prac trybunału.

Na konferencji odczytano także deklarację kilkudziesięciu intelektualistów szwedzkich — profesorów, pisarzy, publicystów, lekarzy itp., którzy stanowczo protestują przeciwko postawie części prasy szwedzkiej i próbom prowokacji ze strony niedużych grup skrajnej reakcji, usiłujących zakłócić przebieg obrad trybunału.

Do Sztokholmu przybywają także świadkowie dla składania zeznań przed trybunałem. M. in. przybyło pięciu świadków z Wietnamu. Należy podkreślić, że rząd szwedzki, mimo iż oficjalnie odcinał się od inicjatywy przeprowadzenia sesji trybunału w Sztokholmie, udzielił jednakże wizji świadkom oskarżenia i zabrał udział w demonstracjach planowanych przez reakcyjne elementy.

Wielotysięczne rzesze gorąco manifestowały

● Dokończenie ze str. 1

ciwko odwetowym zakusom zachodniemieckich polityków.

Słowa przyjaźni i solidarności popłynęły z polskich miast i wsi do wietnamskich bojowników zmagających się z agresją imperializmu amerykańskiego, do narodu greckiego, zagrożonego widmem faszystowskiego terroru.

Centralna manifestacja odbyła się w Warszawie. Na trybunie honorowej zajęli miejsca członkowie najwyższych władz państwowych i państwowych. Obecni byli delegacje zagraniczne oraz członkowie placówek dyplomatycznych.

Przemówienie, gorąco oklaskiwane przez zebrane na trasie pochodu niezliczone tłumy warszawiaków, wygłosił I sekretarz KC PZPR — Władysław Gomułka (fragment przemówienia podajemy oddzielnie).

Dobrym tradycyjnym zwyczajem, po południu i wieczorem w 1-majowe święto odbywały się w całym kraju imprezy rozrywkowe, występy artystów, zawody sportowe i zabawy taneczne. Pogoda, po ostatnich dniach zimna, opadów deszczu, a nawet śniegu, była w poniedziałek wyjątkowo

piękna — na ogół ciepła i słoneczna. Tysiące mieszkańców dużych miast, korzystając z 2 wolnych dni pracy, już w sobotę wyjechały do miejscowości wypoczynkowych.

Place, parki i ulice miast — pełne odświętnie ubranych ludzi; wszędzie dzieci z barwnymi balonikami i chorągiewkami w rękach.

W. Żaku

Wręczenie nagród „Czerwonej Róży”

Wczoraj w „Żaku” odbyła się uroczystość wręczenia nagród „Czerwonej Róży” w Gdańsku. Nagrody wręczył wiceprezydent miasta, który złożył życzenia, że „Czerwona Róża” jest dla nas nie tylko symbolem piękna i młodości, ale i symbolem zaangażowania młodych ludzi w problemy naszej współczesności, aktywne postawy wobec życia.

Werdikt jury nagród „Czerwonej Róży” (o laureatach tego wyróżnienia piszemy na str. 3) odczytał rektor PWSM w Gdańsku prof. Roman Heising. Następnie odbyła się uroczystość wręczenia nagród i kwiatów (piękne czerwone róże) laureatom. Spotkanie zakończył występ utalentowanego skrzypka Konstantego Kulki oraz teatryku „Co-To”

Jak stwierdził w wystąpieniu inauguracyjnym uro-

reż 50-letni jubileusz przypada w roku bieżącym. Dziś, w dniu święta międzynarodowej solidarności, myśli nasze i serca zwracają się ku bohaterom narodom radzieckim, które pod przewodnictwem swojej leninowskiej partii zbudowały pierwsze na świecie państwo socjalistyczne, państwo robotników i chłopów.

Wielka Socjalistyczna Rewolucja Październikowa, która przed pół wiekiem obalila panowanie kapitalistów i obszarów w carskiej Rosji, otworzyła nową epokę w dziejach ludzkości, epokę socjalizmu. Zwycięski socjalizm stał się w naszych czasach systemem światowym, który objął już 1/3 części ludzkości i wywiera coraz potężniejszy wpływ na rozwój historyczny wszystkich narodów.

Przesyłamy gorące, braterskie pozdrowienia narodom radzieckim, życzymy im nowych osiągnięć w budownictwie komunizmu, nowych zdobyczy na polu nauki i techniki, pomyślnego rozwoju we wszystkich dziedzinach życia!

Umacniajmy braterską przyjaźń między narodami Polski i Związku Radzieckiego!

Niech żyje niezłomny sojusznik polsko-radziecki — filar bezpieczeństwa i niepodległości Polski!

Pozdrawiamy nauczycieli i wychowawców młodego pokolenia, twórców nauki i techniki, którzy swą wiedzą wzbogacają życie i owoce pracy narodu!

Pozdrawiamy wszystkich, którzy w służbie ludu pracującego swą pracą i działalnością przyczyniają się do sprawnego funkcjonowania i umacniania naszego państwa socjalistycznego — rzeszy historycznych interesów Polski, strażnika jej niepodległości i bezpieczeństwa!

Pozdrawiamy działaczy i pracowników rad narodowych i administracji państwowej!

Pozdrawiamy żołnierzy ludowego Wojska Polskiego i pracowników Milicji Obywatelskiej!

Pozdrawiamy pracowników transportu i łączności, służby zdrowia, gospodarki komunalnej, handlu i usług!

Słemy gorące pozdrowienia młodzieży naszej uczącej się i pracującej! Zdobycie wiedzy i coraz wyższe kwalifikacje, przodujące w pracy! Uczcie się wierności ideałom socjalizmu i ofiarności dla dobra ojczyzny od pokoleń, które wywalczyły i zbudowały Polskę Ludową!

Serdecznie pozdrawiamy weteranów pracy — emerytów i rencistów, których trud i praca żyją w dorobku narodu!

Kierujemy nasze pozdrowienia do wszystkich, którzy dziś, w święto 1-majowe, obowiązki zatrzymują na posterunkach pracy!

Umacniajmy Front Jedności Narodu! Niechaj pod jego sztandarami zespala się dla wspólnego dobra wszyscy patriotci naszej socjalistycznej ojczyzny!

Towarzysze i Obywatelsi! Zródlę, z którego od 23 lat wypływa ekonomiczny, społeczny i kulturalny rozwój Polski jest socjalizm. Drogę do socjalizmu ugotowała nam i innym narodom Wielka Socjalistyczna Rewolucja Październikowa, która

Minister Adam Rapacki

● Dokończenie ze str. 1

matyczne. Nawet w okresie naszej niewoli Turcja nie zerwała tych stosunków — nigdy nie ulegała rozbiórów Polski. Dawano temu zawsze wyraz, rezerwuując w czasie przejęć u władzy kraju miejsce dla posła z Lechistanu. Przed dwoma laty w Ankarze obchodzono 550-lecie istnienia stosunków dyplomatycznych z Polską.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W ub. roku bawił w Polsce minister handlu zagranicznego Turcji, przed kilku laty dokonała została wymiana wizyt ministrów zdrowia; wizyty wymienili przewodniczący Prezydium Stolecznej Rady Narodowej i burmistrz Ananky. Istnieje żywa współpraca pomiędzy wyższymi uczelniami obu krajów.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W ub. roku bawił w Polsce minister handlu zagranicznego Turcji, przed kilku laty dokonała została wymiana wizyt ministrów zdrowia; wizyty wymienili przewodniczący Prezydium Stolecznej Rady Narodowej i burmistrz Ananky. Istnieje żywa współpraca pomiędzy wyższymi uczelniami obu krajów.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W ub. roku bawił w Polsce minister handlu zagranicznego Turcji, przed kilku laty dokonała została wymiana wizyt ministrów zdrowia; wizyty wymienili przewodniczący Prezydium Stolecznej Rady Narodowej i burmistrz Ananky. Istnieje żywa współpraca pomiędzy wyższymi uczelniami obu krajów.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

reż 50-letni jubileusz przypada w roku bieżącym. Dziś, w dniu święta międzynarodowej solidarności, myśli nasze i serca zwracają się ku bohaterom narodom radzieckim, które pod przewodnictwem swojej leninowskiej partii zbudowały pierwsze na świecie państwo socjalistyczne, państwo robotników i chłopów.

Wielka Socjalistyczna Rewolucja Październikowa, która przed pół wiekiem obalila panowanie kapitalistów i obszarów w carskiej Rosji, otworzyła nową epokę w dziejach ludzkości, epokę socjalizmu. Zwycięski socjalizm stał się w naszych czasach systemem światowym, który objął już 1/3 części ludzkości i wywiera coraz potężniejszy wpływ na rozwój historyczny wszystkich narodów.

Przesyłamy gorące, braterskie pozdrowienia narodom radzieckim, życzymy im nowych osiągnięć w budownictwie komunizmu, nowych zdobyczy na polu nauki i techniki, pomyślnego rozwoju we wszystkich dziedzinach życia!

Umacniajmy braterską przyjaźń między narodami Polski i Związku Radzieckiego!

Niech żyje niezłomny sojusznik polsko-radziecki — filar bezpieczeństwa i niepodległości Polski!

Minister Adam Rapacki

● Dokończenie ze str. 1

matyczne. Nawet w okresie naszej niewoli Turcja nie zerwała tych stosunków — nigdy nie ulegała rozbiórów Polski. Dawano temu zawsze wyraz, rezerwuując w czasie przejęć u władzy kraju miejsce dla posła z Lechistanu. Przed dwoma laty w Ankarze obchodzono 550-lecie istnienia stosunków dyplomatycznych z Polską.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W ub. roku bawił w Polsce minister handlu zagranicznego Turcji, przed kilku laty dokonała została wymiana wizyt ministrów zdrowia; wizyty wymienili przewodniczący Prezydium Stolecznej Rady Narodowej i burmistrz Ananky. Istnieje żywa współpraca pomiędzy wyższymi uczelniami obu krajów.

Minister Adam Rapacki

● Dokończenie ze str. 1

matyczne. Nawet w okresie naszej niewoli Turcja nie zerwała tych stosunków — nigdy nie ulegała rozbiórów Polski. Dawano temu zawsze wyraz, rezerwuując w czasie przejęć u władzy kraju miejsce dla posła z Lechistanu. Przed dwoma laty w Ankarze obchodzono 550-lecie istnienia stosunków dyplomatycznych z Polską.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W ub. roku bawił w Polsce minister handlu zagranicznego Turcji, przed kilku laty dokonała została wymiana wizyt ministrów zdrowia; wizyty wymienili przewodniczący Prezydium Stolecznej Rady Narodowej i burmistrz Ananky. Istnieje żywa współpraca pomiędzy wyższymi uczelniami obu krajów.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W ub. roku bawił w Polsce minister handlu zagranicznego Turcji, przed kilku laty dokonała została wymiana wizyt ministrów zdrowia; wizyty wymienili przewodniczący Prezydium Stolecznej Rady Narodowej i burmistrz Ananky. Istnieje żywa współpraca pomiędzy wyższymi uczelniami obu krajów.

W okresie powojennym — mimo iż oba kraje posiadają odmienne ustroje i należą do odmiennych grup państw — stosunki między nami rozwijały się nader pomyślnie. Niedawno gościliśmy w Polsce delegację parlamentu Turcji z przewodniczącym senatu na czele. Wkrótce delegacja polskiego Sejmu udaje się z wizytą do Ananky.

W ub. roku bawił w Polsce minister handlu zagranicznego Turcji, przed kilku laty dokonała została wymiana wizyt ministrów zdrowia; wizyty wymienili przewodniczący Prezydium Stolecznej Rady Narodowej i burmistrz Ananky. Istnieje żywa współpraca pomiędzy wyższymi uczelniami obu krajów.

PRZED VI KONGRESEM ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Z CIYM do milionów?

Za niespełna dwa miesiące zbierze się w Warszawie, na VI Kongresie Związków Zawodowych, 1.200 delegatów reprezentujących ponad 8-milionową rzeszę członków. Od poprzedniego kongresu minęły z górą cztery lata. Dostatecznie długi okres, aby ocenić jak podniosły się aktywność działalności związkowej w ogólnym bilansie naszego społecznego rozwoju.

WIĘCEJ NAS

Pierwszym miernikiem jest wzrost liczby członków. Między 1962—66 rokiem przybyło 1,37 mln związkowców, przy czym ich ilość zwiększyła się szybciej niż liczba zatrudnionych. Ponad jedną trzecią związkowców to kobiety, 240 tysięcy — młodzież, 246 tys. — renciści.

Najliczniejsze są związki branżowe: pracowników handlu i spółdzielczości — przeszło 800 tysięcy, metalowców oraz budowlanych — każdy po 700 tysięcy, górników — 600 tys., pracowników gospodarki komunalnej i przemysłu terenowego, przemysłu włókienniczego, skórzanego i odzieżowego oraz rolnych — po pół miliona; kolejarzy i nauczycieli, liczące niespełna 500 tysięcy członków.

KORZYSCI WYMIERNE I NIEMIERNIE

Gdy się sumuje korzyści, jakie ludziom pracy i ich rodzinom daje działalność związków zawodowych — trudność polega na ocenie tzw. korzyści niewy-

miernych. Jeśli zarządy główne branżowe wybudowały i wyposażyły np. 13 własnych sanatoriów z 2,6 tys. łóżek — efekt mierzy się liczbą chorych, którzy skorzystali z nowych urządzeń. Jeśli natomiast z inicjatywy i pod kontrolą organizacji związkowych rozwinięto się w tych czterech latach lecnicstwo przyzakładowe — nie wiadomo co z tego zaliczyć na dobro związków, a co na konto resortu zdrowia i poszczególnych zakładów.

NAUKA I ZDROWIE

Pamiętając jak trudno oddać „cesarzowi co cesarskie”, wymienimy gdzie w ostatnich czterech latach działalność związków znalazła największe pole do popisu.

Szkolnictwo dla pracujących: z miliona dwustu tysięcy absolwentów, 26 tys. ukończyło studia wyższe, 137 tys. szkoły średnie zawodowe, 237 tys. zasadnicze zawodowe, szkoły podstawowe 360 tys., kursy kwalifikacyjne zakończył egzaminem na tytuł robotnika kwalifikowanego albo mistrza 216,4 tys. itd. Przemysłowa służba zdrowia: liczba ośm, objętych opieką lekarską w przychodniach między-

zakładowych, wzrosła o 700 tys., a poradnie higieny psychicznej sprawują opiekę nad 1.200 tys. zatrudnionych. Ochrona zdrowia pracowników na wsi: w PGR-ach funkcjonuje obecnie 427 gabinetów lekarskich, 96 dentystycznych oraz 226 punktów aptecznych. Ambulanse medyczne docierają do PGR, odległych od ośrodków zdrowia. „Białe nie dziele” — bezinteresowna pomoc lekarzy i stomatologów — aktywność związkowych dla mieszkańców wsi — zaoferowała szerokie kręgi. Rehabilitacja przyniosła pierwsze eksperymentalne ośrodki rehabilitacji medycznej po chorobach zawodowych i wypadkach — bez oderwania od miejsc pracy powstały w warszawskiej PZO i wrocławskim Pafawagu; ich wyniki pozwalają rozszerzyć eksperyment na inne wielkie zakłady produkcyjne. Fundusz Podnoszenia Zdrowotności: dotacje związkowe na lepsze wyposażenie placówek służby zdrowia wyniosły do końca 1966 roku 343 miliony zł. W sanatoriach związkowych branżowych przebywało w ub. roku 45.773 osoby, a ogólnie z leczenia sanatoryjnego i profilaktycznego skorzystało 320 tys. chorych. Sześćdziesiąt sześć tysięcy osób przebywało w sanatoriach specjalistycznych dla cierpiących na choroby zawodowe...

KULTURA I WYPOCZYNEK

Prawie 11 tysięcy domów kultury, klubów i świetlic oraz 1.200 kin — to aktualny dorobek związków zawodowych. Związki zorganizowały 11 tys. stałych grup oświatowych oraz 9 tys. zespołów amatorskich, które kończą rok wielkiego festiwalu kulturalnego.

Z czasów wypoczynkowych — oraz państwowego FWP — skorzystało w ub. roku 1.315 tys. osób. Lecz możliwości obsługi są znacznie większe (182 tys. miejsc), jeżeli, oczywiście, spopularyzujemy się zwyczaj wypoczyniania poza sezonem.

NASZE POSTULATY

Mimo niezaprzeczalnych osiągnięć związków zawodowych, zwłaszcza w ostatniej kadencji — nie odkryjemy Ameryki przypominając, że pozostało im jeszcze wiele do zrobienia. Organizacjom związkowym brak jest konsekwencji w

przeprowadzeniu tak ważnych postanowień, jak dożywianie (ciepły posiłek) — ziół robotniczych oraz dzieci (mleko) w szkołach podstawowych. Związki nie zajęły wiążącego stanowiska w kwestii bezpłatnych (lecz z zachowaniem etatu) urlopów dla matek, wychowujących dzieci do 1 roku życia, ani w sprawie wydziału specjalnej puli mieszkań dla ludzi przechodzących na emeryturę, których liczba szybko wzrasta. Na efektywniejszą pomoc czekają inicjatorzy i organizatorzy „małych form” wczasów oraz całorocznej opieki pozaszkolnej dla dzieci i młodzieży.

„Wiele oczekujemy w nowej kadencji od związków zawodowych. Cóż w tym dziwnego; co czwarti obywatel — to związkowiec!”

Irena FRĄKOWIAK

Do Muzeum Państwowego na Zamku w Lublinie przyniesiono, z propozycją kupna, obraz Jana Matejki „Przyjęcie Żydów do Polski”. Obraz ten od kilkudziesięciu lat znajdował się w rękach prywatnych i dlatego nie wiadomo było, czy istnieje, czy też za ginął. Powstał on w 1889 roku jako jeden z historycznych cykli matejkowskiego „Dzieje cywilizacji w Polsce”. Obraz jest w dobrym stanie.

CAF — Trembecki

Handel i współczynnik życzliwości

miotem pozostaje prozaimna wymiana towarowa.

ZBOŻE

I OBOPOLNA KORZYŚĆ

ZACZNIJMY od zboża, które stało się na rynku światowym niezwykle poszukiwanym towarem. Gdy musieliśmy je kupować na Zachodzie, płacąc w twardej walucie, zakupy te kładły się ciężkim brzemieniem na nasze finanse. Był to czas, gdy Związek Radziecki, wskutek kilkuletnich nieurodzajów, dysponował tylko niewielkimi nadwyżkami zbóżowymi. W październiku 1966 roku podczas pobytu w ZSRR delegacji partyjno-rządowej z Władysławem Gomułą na czele, podsumowano wyniki zbiorów zbóż w tym kraju. Były bardzo korzystne. A relacjonując Komitetowi Centralnemu PZPR wyniki wizyty delegacji polskiej Władysław Gomuła powiedział, że Związek

Radziecki zgodził się spełnić życzenie Polski i dostarczyć milion ton zboża z bieżących zbiorów.

Podobnie zaakceptowana została propozycja Polski w sprawie dodatkowej sprzedaży innego „dolarowego” towaru: bawełny w ilości 10 tysięcy ton. Strona radziecka przyjęła także postulat polski o zwiększeniu do 1970 roku i na lata następne dostawy ropy naftowej my zaś zobowiązaliśmy się zwiększyć dostawy węgla koksującego, statków oraz znacznie rozszerzyć eksport wyrobów przemysłu lekkiego. Obie strony poszły sobie nawzajem na rękę, osiągając na tym obopólną korzyść. W ten sposób kupiecka kalkulacja, wsparta szczytą życzliwości, przyniosła doskonałe rezultaty.

WSZYSTKO MOŻNA KUPIC, ALE...

Jeśli weźmiemy jakikolwiek kraj, poza USA i ZSRR — to największą troską działaczy gospodarczych jest zapewnienie własnej gospodarki stałych dostaw podstawowych surowców: rud żelaza, metali kolorowych, węgla, ropy naftowej, siarki i podobnych. Polska, choć posiada węgiel, cynk, siarkę, miedź, nie należy do potentatów surowcowych. Rozwój wielu podstawowych gałęzi naszego przemysłu opiera się na dostawach z zagranicy. Nie jesteśmy pod tym względem na świecie wyjątkiem. Kupcy powiadają, że sytuację taką rozwiązuje się stosunkowo prosto, bo za pieniądze wszystko można kupić...

Owszem, można, ale gdzie i za ile?

Jeżeli nasze hutnictwo zużywa rocznie około 8 milionów ton rudy żelaza (200 tysięcy wagonów), to zapewnienie dostaw z najbliższego źródła w celu obniżki kosztów transportu oraz możliwości płacenia w posiadanej przez nas walucie — nabierają pierwszorzędnej znaczenia. I dlatego warto przypomnieć, że z ZSRR otrzymujemy około 90 proc. rudy żelaznej, niemal 100 proc. ropy i produktów naftowych, około 80 proc. rudy manganowej, ponad 60 proc. bawełny.

Nie są to, oczywiście, jedynie towary sprowadzane z ZSRR. Importujemy także w wielkich ilościach różnego rodzaju maszyn i urządzeń przemysłowych. Około 100 największych zakładów przemysłowych, zbudowanych po wojnie, jest w pełni wyposażonych w sprzęt radziecki, a 200 częściowo.

W bieżącym pięcioleciu ZSRR dostarczy naszemu hutnictwu potężną walcownicę-slabing, tlenownicę, prasownię wraz ze stacją pomp i akumulatorów, co pozwoli na znaczne zwiększenie produkcji.

Istotne znaczenie dla rozwoju metalurgii kolorowej będą miały dostawy

walcowni aluminium i urządzeń dla kopalni miedzi. Zakłady rafinerijne w Płocku otrzymają radzieckie urządzenia atmosferyczno-próżniowe, które umożliwią zwiększenie produkcji produktów naftowych. Przykładów tego typu można by przytoczyć bardzo wiele z każdej niemal gałęzi przemysłu.

WSPÓŁPRACA NAUKOWO-TECHNICZNA

W naszych czasach, charakteryzujących się szybkim rozwojem nauki i techniki, warunkiem postępu jest nadążanie za tempem światowych badań naukowych. Nikt nie może w tej dziedzinie prowadzić polityki „Zosi Samosi”. Współpraca naukowo-techniczna staje się niezbędnym czynnikiem naszego wzrostu gospodarczego.

Tę współpracę rozwijamy z wieloma krajami socjalistycznymi i kapitalistycznymi. Najbardziej jednak owocne jest współdziałanie ze Związkiem Radzieckim. Głównie ze względu na potencjał naukowy tego kraju, jak również i z uwagi na ową życzliwość, o której wspomnieliśmy na wstępie.

Na bieżącą pięcioletkę podpisaliśmy umowę, która przewiduje opracowanie 1700 tematów prac w 16 grupach tematycznych. Pewna ich część, 362 tematy, będą opracowane wspólnie przez polskie i radzieckie placówki naukowe. Blisko 760 tematów opracują dla Polski placówki radzieckie, a 615 Polska wykona dla ZSRR.

Umowa ta jest pierwszym porozumieniem na tak wielką skalę, jaką kiedykolwiek zawarliśmy z granicą. I tutaj, jak wynika z treści umowy, mamy do czynienia z zasadą współpracy na gruncie wzajemnych korzyści i wzajemnej życzliwości.

Bronisław LEWICKI

Mleko na... anilanę

Przez cały ten rok spółdzielca mleczarnia w Złotowie będzie wysyłać do łódzkiej fabryki anilany pełnowartościową kazeinę, z której po odpowiednich procesach chemicznych będzie się wyrabiać włókno anilanowe. Zawarty niedawno kontrakt między wytwórnią w Złotowie i „Łodzi” opiewa na dostawę 60 ton kazeiny. Warto dodać, że na wyprodukowanie 1 kg tego półsurowca, potrzeba 36 l mleka.

Wilki i jeleni

Gonitwa trwała kilka godzin i rozgrywała się w pobliżu wsi Kolonice w pow. Lesko. Stokami zboczy niekiedy miodły jeleni, a za nim pędziła młoda wilk. Zaalarmowana ekipa myśliwych z Leska przybyła jednak za późno. Wilki dopadły zmęczonego rogaćca i spalaszowały go dokumentnie.

„Czerwona Róża” dla najlepszych

Na str. 2 piszemy o uroczystości wręczenia nagród „Czerwonej Róży” w „Żaku”. A oto laureaci szóstego już konkursu „Czerwonej Róży”.

Najlepszym studentem środziska okazał się Jan Kuczyński z V roku Wydziału morskigo Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Sopocie. Średnia ocena z 40 egzaminów tego studenta wynosi 4,62 — co stanowi osiągnięcie godne zaotowania, tym bardziej, że Jan Kuczyński jest przedstawicielem Polonii belgijskiej i w chwili, gdy rozpoczął studia w sopockiej uczelni, słabo jeszcze władał językiem polskim. Jest on ponadto przewodniczącym rady roku, przewodniczącym koła naukowego ekonomii politycznej, inicjatorem samopomocy koleżeńskej wśród studentów WSE.

Jeszcze jeden kandydat uhonorowany został wyróżnieniem niemniej od „Czerwonej Róży” zaszczytnym. Decyzją jury specjalnym dyplomem wyróżniony został student PWSM w Gdańsku Konstanty Kulka — za wybitne uzdolnienia i osiągnięcia artystyczne. Regulamin konkursu nie pozwalał mu na ubieganie się o laury „Czerwonej Róży”, niemniej rezultaty uzyskane przez Konstantego Kulkę znalazły uznanie w oczach jury.

W tym roku Zrzeszenie Studentów Polskich ustanowiło też wspólnie z Ministerstwem Żegluga osobny konkurs na najlepszego studenta szkół morskich. Okazał się nim Andrzej Herok z Państwowej Szkoły Morskiej w Szczecinie. Średnia uzyskana przezeń w 57 egzaminach wynosi 4,1. Został on laureatem specjalnej nagrody ministra żegluga.

Trzecią formą indywidualnego premiowania studentów jest zainicjowany przez Zrzeszenie Studentów Polskich tzw. konkurs „największego skoku”. Chodzi o studenta, który wykaze się największymi postępami w nauce w ciągu roku. „Najlepszym skoczkiem” okazał się Józef Bryszewski z IV roku matematyki WSP, który uzyskał w ostatniej sesji egzaminacyjnej średnią

ocenę 5 — w porównaniu z 3,5 przed rokiem.

Najlepszą grupą studentek pierwszego roku była grupa nr 5 Wydziału elektroniki Politechniki Gdańskiej. Średnia ocena 25 członków tej grupy wyniosła w ostatniej sesji 3,9. Wśród kół naukowych wybrzeżowych uczelni prymat wodzi międzywydziałowe koło naukowe socjologów przy Wyższej Szkole Pedagogicznej.

Koło, liczące 44 członków, podejmowało szereg interesujących inicjatyw — m. in. w czasie zeszłorocznego obozu naukowo-badawczego w Sulęcynie koło zajmowało się monograficznym opisaniem wsi kaszubskiej. W roku bieżącym koło zamierza zorganizować w Przegalinie obóz poświęcony „podkulturze rodziny rybaka”. Za przedmiot dociekań wybrano typową osadę rybacką Przegalina.

Wśród pokojów w domach studenckich za najlepszy uznano pokój nr 234 w osiedlu Akademii Medycznej przy ul. Dębowej. Mieszkańcy tego pokoju — Małgorzata Grabowska, Anna Pniewska i Elżbieta Brzozowska uzyskały średnią ocenę z egzaminów w ostatnim roku 4,4.

Jest więc czego gratulować wszystkim laureatom „Czerwonej Róży”.

A. K.

Mechaniczny załadunek 34 tysięcy ton węgla dla Japonii na statek brytyjski „Atlantic City” przy nabrzeżu Szwedzkim w porcie gdańskim.

CAF — Ukłejewski

Tarzan wśród ludzi

Pamiętacie Tarzana? Była to w latach trzydziestych wielce popularna seria filmów o niezwykłych przygodach białego człowieka w dżungli. Scenariusz był zwykle schematyczny, ale za to przygody dzikiego młodzieńca wśród małp — niezwykle.

Potężnie zbudowany Tarzan, urodzony w dżungli, żył wśród dzikich zwierząt, nie znając cywilizowanego świata. Walczył zwycięsko ze lwami, krokodylami, skałkami po drzewach ze zwinnością małpy i kochał białą dziewczynę imieniem Jane.

W momentach kolejnego triumfu bił się w potężną pięść, wydając dziki okrzyk, coś w rodzaju dzisiejszego (nie obrażając jazzmanów) „yee... yee...”. Tarzan znał tylko kilka słów w ludzkim języku. Brzmiało to mniej więcej tak: „Moja być Ta-

zan. Twoja być Jane. Tarzan kochać Jane”. Król małp wychodził oczywiście zwycięsko ze wszystkich opresji, bronił białej dziewczyny, a jego czworonożni przyjaciele ratowali go często w potrzebie.

Filmy z Tarzanem cieszyły się wówczas niesłabnącym powodzeniem, głównie wśród młodzieży. Coś jak niedawne serie „Zorro”, czy „Hrabia Monte Christo”.

Najsławniejszym odtwórcą roli Tarzana był dziś 62-letni John Weissmuller, pływak i champion lat dwudziestych. We wczesnej młodości John był chorowitym dzieckiem. Lekarze zalecili mu pływanie, które zdecydowało potem o jego karierze. W wieku 25 lat Weissmuller był niedoścignionym mistrzem. Miał 67 rekordów pływackich, pięć złotych medali olimpijskich. W latach 1920—29 był niepokonany w 100 wyścigach. Te walory były potem jego głównym atutem w karierze aktorskiej.

W 1930 roku Weissmuller przeszedł na zawodowstwo i za namową swojej pierwszej żony, tancerki i śpiewaczki Bobbie Arnst, zadebiutował w filmie „Pochwała amerykańskiej dziewczyny”. Grał tam rolę Adama, odzianego tylko w listek figowy, nosząc na rękach swoją Ewę, którą grała Mary Eaton.

Kiedy w Hollywood postanowiono sfilmować przygody Tarzana na podstawie opowieści Edgara Rice Burroughsa, wysportowany Weissmuller otrzymał rolę tytułową, zarabiając początkowo 500, potem 2 tysiące dolarów tygodniowo. Wkrótce wytwórnia doszła jednak do wniosku, że wielce ekscentryczna i kapryśna

żona przeszkadza mu w karierze. Zaproponowano więc Bobbie Arnst odszkodowanie za rozwód — 8 tysięcy dolarów. Propozycja została przyjęta.

Wytwórnia MGM w ciągu 11 lat nakręciła 12 Tarzanów z Weissmullerem w roli głównej. Serię rozpoczął „Tarzan — człowiek małpa” w 1932 r., a zakończył „Przygody Tarzana w Nowym Jorku” w 1939 r. Partnerką Weissmullera w roli Jane była od początku Maureen O'Sullivan, a potem występował jeszcze za adaptowany 5-letni synek „Zaadaptowany” — bowiem producenci nie chcieli „skażać” czystości uczuć swoich bohaterów.

Później Weissmuller nakręcił jeszcze sześć „Tarzanów” dla wytwórni RKO, ale już bez większego powodzenia. Nie miały również sukcesu późniejsze filmy z innymi Tarzanami w roli głównej. Z czasem zaś, im Weissmuller stawał się grubszy w talii, jego konto bankowe było coraz chudsze. Z dwóch milionów dolarów, które zarobił w Hollywood, nie obecnie nie pozostało. Wszystko pochłonęły cztery rozwody, alimenty, niefortunne interesy oraz życie na wysokiej stopie, tak powszechnie celebrowane w Hollywood.

Dziś stary aktor jest zupełnie za burtą. Większość czasu spędza w sadzie, procesując się o jakieś stare należności. Pracuje dorywczo gdzie się da.

„Często myślę — mówi z gorzkością — że byłbym wolał być goryczą dawnego „król małp” — że byłbym dużo szczęśliwszy, gdyby... nie było w ogóle Tarzana”.

opr. W. ROŻYCKI

Z okazji Tygodnia Kultury na Jezdni

Konkurs gdańskich taksówkarzy

Jak wiemy — trwa jeszcze Tydzień Kultury na Jezdni. W związku z tym, jak również i z okazji własnego jubileuszu 20-lecia, wszyscy gdańscy taksówkarze przystąpili 23 bm. do konkursu.

Na czym on polega? Głównym celem, jaki przyswierał organizatorom (a są nimi: Wydział Komunikacji Prezydium MRN, Komenda Ruchu Drogowego MO, PZU, TTT oraz Zarząd Kola Transportu Osobowego) jest podniesienie na wyższy poziom usług, kultury, uprzejmości wobec klientów oraz zapewnienie bezpieczeństwa i poszanowania dla przepisów drogowych.

Jak każdy z nas niejednokrotnie się przekonał, różnie z tymi sprawami bywa: spotykamy się z odmową jazdy w kierunkach „niewygodnych” taksówkarzowi, niejednokrotnie jesteśmy przez nich nieuprzejmie traktowani, nie zawsze też taksówkarze należą do „wzorów praworządności” na jezdniach (tu na prośbę władz komunikacyjnych wyjaśniamy, że według statystyk, nie taksówkarze z Gdańska, ale przeważnie z innych sąsiednich miast przysparzają drogowcom kłopotów, a wszystko to obciąża hipotekę i dobre imię gospodarzy).

Regulamin konkursu jest w zasadzie prosty; wymienimy punkty, które mogą zainteresować nas, ludzi, korzystających z tych środków lokomocji. Otóż założone nie jest takie, że już 500 ujemnych punktów eliminuje taksówkarza z udziału w konkursie. A jednorazowa odmowa jazdy kosztuje aż 300 punktów karnych. Za nieestetyczny, brudny wy-

Wystawy plastyczne

W Domu Kultury Handlowca w Gdańsku otwarto wystawę malarstwa Włodzimierza Łajmna. Będzie ona czynna do 22 maja. W gdańskim salonie BWA wystawia swe prace Łukasz Rogiński. W Sopocie w BWA malarstwo ceramika Hanny Żuławskiej, rzeźba Zygmunta Kępskiego oraz malarstwo i rysunek Eleonory Jagaciak-Baryłko; 4 maja nastąpi otwarcie wystawy współczesnej grafiki francuskiej.

Fedorowicz Łazuka Szczepanik znów na Wybrzeżu

Występy zespołu „Popierajmy się”, które odbyły się kilka tygodni temu w Operze Bałtyckiej w Gdańsku, cieszyły się wielkim powodzeniem. Wobec niesłabnącego zainteresowania ta impreza organizatorów, tj. WAI-A w Sopocie, informują, że mieszkanki trójmiasta, a w szczególności ci wszyscy, którzy odeszli od kasy bez biletu, mogą imprezę estradową „Popierajmy się” oglądać w pełnym składzie z Jackiem Fedorowiczem, Bogdanem Łazuką i Piotrem Szczepanikiem.

Występy odbędą się w GDYNIE w sali Teatru Muzycznego 7 maja o godz. 12 i 15 oraz 9 bm. o godz. 17.30 i 20.45. Na OKSYWIU w sali kina Garnizonowego 7 bm. o godz. 19, w SOPOCIE — w sali koncertowej Grand Hotelu 8 bm. o godz. 17.30 i 20.45 i we WRZESZCZU w Operze Bałtyckiej 15 bm. o godz. 17.30 i 20.45.

Bilety na imprezy nabywać już można we wszystkich oddziałach „Orbisa” w trójmieście i w Bałt-Tourist w Gdańsku.

1 Maja w trójmieście

120-tysięczna rzesza gdańszczan manifestowała w barwnym pochodzie

Świąteczny dzień w trójmieście nie zawiódł pod żadnym względem. Przede wszystkim więc rano 1 Maja powitał błękit nieba i ciepłe promienie słońca, które odświeżeniemu wystrójowi trójmiasta przydały dodatkowego blasku. Ulice i domy w paradyjnej szacie dekoracji, transparentów, flag i proporców witały manifestantów śpieszących już od najwcześniejszych godzin rannych na miejsce zbiórek.

Barwny tłum zalegał ulicę starego Gdańska. Mrowie głów ludzkich nikt nie w perspektywie nieł Złotowskiego. Z jednakością powaga i przejęciem maluchy z zastępów zuchowych, jak i dorośli zajmują miejsca w szeregach przygotowujących się do pochodu.

O godzinie 10, gdy zabrzmiały dźwięki kurtanów z głównomiejskiego Ratusza rozpoczęła się w Gdańsku manifestacja 1-majowa.

Na trybunach honorowych przy ul. Rajskiej — reprezentanci władz partyjnych i terenowych, stronnictw politycznych, organizacji społecznych, naszej gospodarki

ny młodzieży. Maszerują więc ZMS-owcy i ZMW-owcy, a nad ich głowami czerwieni i biel szturmówek i proporców. Za nimi harcerze Chorągwi Gdańskiej. Przede wszystkim więc zuchy, dalej drużyny morskie, jeszcze dalej nieskończone zastępy w zielonych i szarych mundurkach. Maszerują teraz reprezentanci Zrzeszenia Studentów Polskich, za nimi ORMO a następnie dziewczęta w białej Szkole Medycznej Pielęgniarskiej w Gdańsku, a z nimi we wspólnych szeregach żołnierze gdańskiego garnizonu.

Mnogosc transparentów, feeria barw, podniosły i radosny nastrój. Kolumny sportowców gdańskich o-

Tradycyjnym już zwyczajem pochód reprezentantów gospodarki Wybrzeża otwiera największy zakład — Stocznia Gdańska. Po raz pierwszy w pochodzie 1-majowym niosą stocznicy swój emblemat z imieniem, które ostatnio nadano ich stoczni — imieniem Lenina. Idą szeregi stocznicy, a na przodzie kierownictwo zakładu oraz najbardziej za służeni pracownicy. Mieszą się hasła gospodarcze i polityczne:

„Ponad 3 tysiące młodzi stocznicy w szeregach ZMS”, „Uwolnić aresztowanych! Zaprastać przesładowania demokratów greckich!”, „365 zbudowanych statków wkładem Stoczni Gdańskiej im. Lenina w gospodarkę PRL”, „Solidarny wytycza kierunek ludzkości”.

Idą długie kolumny przedsięwzięcia gospodarki morskiej — Gdańskiej Stoczni Remontowej, Portu Gdańskiego, Gdańskiej Stoczni Rzemnej, biur projektowych, Centrum. Pośród szeregów pracowników gdańskiego zakładu Polskich Linii Oceanicznych maszerują marynarze obcych statków, stojących w porcie gdańskim.

Za robotnikami z gdańskich zakładów pracy idą przedstawiciele wsi — z kółek rolniczych i PGR. Kolumny pomieszały się od krawężnika do krawężnika sunie przed trybuną tłum manifestantów. Fala głów i wzniesionych nad nimi barwnych transparentów i sztandarów zalewa ulicę. Przed trybuną defilują robotnicy i pracownicy najróżniejszych zakładów pracy — kolejarze, pocztowcy, tramwajarze, handlowcy, budowlani. Gorąco witano m. in. grupę budowniczych największej aktualnie inwestycji Wybrzeża — Gdańskich Zakładów Nawozów Fostorowych.

Pochód 1-majowy na ulicach Gdańska zamykają zmotoryzowane kolumny LOK i Automobilklubu. Tegoroczna manifestacja przeszła wszelkie oczekiwania — uczestniczyło w niej około 120 tysięcy osób, a sam pochód trwał blisko cztery godziny.

Po południu i wieczorem dnia wczorajszego mieszkańcy trójmiasta w radosnym nastroju święcili 1 Maja na licznych imprezach i zabawach ludowych.

W GDYNIE

NAJBARDZIEJ rzucającym się w oczy (obok dekoracji ulic, witrzyn sklepowych i domów) akcentem pierwszomajowej Gdyni są co roku białe pokrowce na marynarskich czapkach. One to widoczne były na wszystkich kolumnach pochodu, jako że zgodnie z tradycją marynarze maszerowali wspólnie ze szkołami i zakładami pracy. Pierwszą przed trybuną, na której miejsca zajęli przedstawiciele władz partyjnych i miejskich, stronnictw politycznych, admiralicia, zaśluzeni działacze ruchu robotniczego, przeddefilowali motocykliści z flagami, następnie ruszył pochód młodzieży. Szkoły, drużyny harcerskie, stanowią od lat najbardziej barwny i najdłuższy fragment gdańskiego pochodu, jako że gród nasz słynie z mnogości młodzieży. Często powtarzającym się elementem dekoracyjnym były tu czapki wieńcowskie, a także hasła wyrażające solidarność z wietnamskim narodem. Elementy dekoracyjne niesione przez młodzież w pochodzie wciąż służyć mogą za przykład inwencji i dobrego gustu. Szczególnie efektowne były kwiaty wykonane przez dziewczęta z II liceum im. A. Mickiewicza.

W okolicy kolumny sportowców wyróżniali się marlowością jeźdźcy „Starwu” (choćby dzięki marsza wprowadzili rumaki przed trybuną w lekkim popłochu) oraz jacht-kluby, prezentujące wiezione na samochodach lekkie jachty. Maszerowała następnie delegacja ZBoWiD-u, kluby oficerów rezerwy. Pochód pracowników morza otworzyła kolumna Zarządu Portu Gdynia z imponującym emblematem, zawieszonym na ramieniu samojednego dżwigu. Portowe sztalarki wio-

zły okazałych rozmiarów portrety przywódców międzynarodowego ruchu robotniczego. Imponującą prezentowała się kolumna stocznicy (zauważyliśmy w niej naszych znajomych, pierwszych „Ludzi dobrej roboty” — brygadę mistrza Zygmunta Gostomskiego), kolejarzy, pracowników „Dalmoru”. Kolumnę Państwowego Szkoły Rybołówstwa Morskiego otwierała grupa słuchaczy z Wietnamu, niosących dwujęzyczny transparent mówiący o polsko-wietnamskiej przyjaźni.

Maszerowali następnie pracownicy Centrali Rybnej, pracownicy Prezydium MRN i działacze dzielnicowego rad samorządów mieszkaniowych, artyści teatrów Muzycznego i Ziemi Gdańskiej, którzy obsypali stojących na trybunie gości wiankami kwiatów, budowlani, handlowcy (zwłaszcza licznie reprezentowane były przedsiębiorstwa handlu zagranicznego), spółdzielcy, pracownicy łączności. Za idealnie wyrównanymi szeregami słuchaczy Państwowego Szkoły Morskiej szły zastępy przedsiębiorstw żeglarskich z kraczami w pierszyskach i kraczami w pierszyskach. Nie zabrakło tu także załóg stojących w porcie statków obcych bander, szła kolonia Greków, mieszkających od lat w Gdyni.

Ponad dwugodzinny barwny gdański pochód zakończyła kolumna motoryzacyjna. Po południu odbyło się w mieście wiele imprez, przewidzianych programem pierwszomajowych obchodów.

W SOPOCIE:

TŁUMY ludzi od samego rana ustawiały się na trasie pochodu. Po godzinie 10 dźwięki marsza, granego przez orkiestrę Kaszubskiej Brygady WOP, zapowiedziały początek manifestacji. Do trybuny zbliża się grupa działaczy, widzimy wśród nich I sekretarza KM PZPR W. Perzyńskiego, przewodniczącego Prezydium MRN Z. Bancera i wielu innych. Wszyscy oni zajmują miejsca na trybunie nie honorowej. Po chwili czoło kolumny zbliża się do trybuny. Tradycyjnie czołową tę stanowi młodzież ZMS-owska. Tegoroczny pochód jest dla niej szczególnym wydarzeniem — niosą za sobą sztafardę organizacyjną, otrzymując przed kilkomina dniami z okazji 10-lecia ZMS.

Okazale prezentuje się grupa sportowa Sopotu: widzimy szermierzy, tenisistów, lekkoatletów — wszyscy z rekwizytami sportowymi, czerwonymi i białymi czerwonymi szturmówkami. Kolumnę sportową zamyka grupa członków klubu jeździeckiego, oczywiście, na koniach.

Jak zwykle w pochodzie 1-majowym, z satysfakcją szczególną patrzymy na młodzież szkolną, harcerzy. Tak było i wczoraj. Długo, bardzo długo defilowali oni przed trybuną. Pochód był niejako przeglądem pomyślności młodzieży: dzieci z sopockiej 1000-latk maszerowały w grupach samorządowych i najróżniejszych strojach, z najróżniejszymi rekwizytami. Szkoła nr 6, należąca do najbardziej „uharcerzonych”, z dumą kroczyła za sztafardą szczeru im. Kaszubskiej Brygady WOP, sztafardem otrzymującym przed dwoma dniami.

Chyba najokazalej prezentowały się Technikum Ekonomiczne i Technikum Handlowe. Młodzież pierwszego ubrana była w jednolite szare kostiumy i garnitury, drugiego w granatowe szkolne uniformy. Wyróżniały się też starannością umundurowania i sprężystością obydwa szczepy harcerskie tych szkół — „Trzech Srebrnych Strzał” i im. Szarych Szeregów.

Wreszcie defilują załogi sopockich zakładów pracy i instytucji państwowych. Na czele pracownicy Prezydium MRN, sokoła służba zdrowia (przejeżdżając przed trybuną karetki pogotowia), a przed trybuną Szpital Marynarki Wojennej w Oliwie, załogi SZPT, SZPM, spółdzielni pracy i wiele innych.

Kończącym akordem — do słowno i w przenośni — pochodu są sopocki taksówkarze — jadą trójkami, a przed trybuną wyciąga sygnali samochodowe. Donośny dźwięk głoś zakończenia radosnego pierwszomajowego pochodu w Sopocie. Po południu imprezy na moście cieszyły się powodzeniem nie tylko wśród mieszczanów Sopotu, ale także Gdańska i Gdyni.

Przed trybuną przechodzą pielęgniarki ze szkoły PCK...

Fot. W. Nieżywiński

i administracji, a także przedstawiciele placówek konsularnych z trójmiasta. Na najwyższym podium trybuny, ponad którą umieszczono portrety wielkich rewolucjonistów, zajęli miejsca I sekretarz KW PZPR Jan Ptaszński, przewodniczący Prezydium WRN Piotr Stolarek, dowódca Marynarki Wojennej wiceadmiral

— Pozdrawiamy tych, co orzą i sieją — powiedział on m. in. — tych, co budują okręty i turbiny, tych, co przetwarzają bogactwo naszej ziemi, pozdrawiamy marynarzy, rybaków i portowców, tych, co w laboratoriach i pracowniach naukowych sięgają w przyszłość, pozdrawiamy młodzież i kobiety, tych wszystkich, co strzegą bałtyckiego brzegu, pozdrawiamy wszystkich, co w trudzie dnia codziennego, tu nad Bałtykiem, budują naszą socjalistyczną ojczyznę — Polskę Rzeczpospolitą Ludową. 1 Maja to dzień przeglądu naszych sił; naszych sukcesów i powodzeń, naszych zamiarów na jutro. Niechaj więc wesoło brzmi nasza majowa pieśń, niechaj będzie ona naszym bojowym zawołaniem, natchnieniem do naszej walki i pracy.

„Dla ciebie Polsko nasze młode serce” — takim zawołaniem z emblematem w formie mapy Polski otwierają pochód nieprzebrane kolumny

twierają poczty sztandarowe i szeregi działaczy. Idą studenci SN WF, szkolne kluby sportowe, AZS. Idą kluby Gedanii, Polonii, Lechii, Portowca, LZS. Maszerują reprezentanci Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej. „Sportowcy w pierwszym szeregu budowniczych Polski Ludowej” — głosi jeden z transparentów. „Amerykanie przez od Wietnamu!” — woła inny.

Kolumny młodzieży z gdańskich szkół otwierają ich wychowawcy — członkowie Związku Nauczycielstwa Polskiego. „W naszych rękach największy skarb narodu” — jakże wielką wymowę ma to hasło z transparentu! Drugie, niesione reklamą młodzieży, napawa nas dumą: „Dziękujemy za szkoły 1000-lecia”. Niekończące się szeregi młodzieży szkolnej — szkół podstawowych, liceów ogólnokształcących, zasadniczych szkół zawodowych, techników... Jakże są jej hasła, jakie idee, można to m. in. wyczytać z niesionych przez nich transparentów:

„Postęp techniczny uczyni pracę ciężką, wydatniejszą i podnieście dobrobyt narodu”, 50-lecie Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej triumfem idei marksizmu-leninizmu”, „Umocniamy jedność młodego pokolenia”, „Technikum ekonomiczne w Gdańsku dziękuję za nową szkołę”.

Chwila przerwy w pochodzie i oto już w oddali widać nową szereg. Kolumny studentów Wybrzeża otwiera Politechnika Gdańska. Najpierw jednak maszerują studenci zagranicznych Wybrzeża. Duża grupa studentów kubańskich manifestuje żywiołowo, wznosząc okrzyki i śpiewając pieśń w rodzimym języku. Niosą też transparent: „Niech żyje polska klasa robotnicza!”. Są też studenci Nigerii i Zambii w egzotycznych strojach ludowych. Po studentach politechniki, maszerują akademicy z PWSSP, WSP i AMG.

„Nigdy więcej obozów zagłady” — to hasło niesione reklamą inwalidów wojennych ma specjalną wymowę. Za nimi idą członkowie ZBoWiD-u.

W Gdyni efektownie prezentowała się sekcja jeździecka klubu Start z Kolibek.

Fot. A. Kiszki

„Spotkanie ze szpiegiem”, pol. od 12 l. g. 16; „Na scenach świata”, pol. od 16 l. g. 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 110, 112, 114, 116, 118, 120, 122, 124, 126, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 164, 166, 168, 170, 172, 174, 176, 178, 180, 182, 184, 186, 188, 190, 192, 194, 196, 198, 200, 202, 204, 206, 208, 210, 212, 214, 216, 218, 220, 222, 224, 226, 228, 230, 232, 234, 236, 238, 240, 242, 244, 246, 248, 250, 252, 254, 256, 258, 260, 262, 264, 266, 268, 270, 272, 274, 276, 278, 280, 282, 284, 286, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 336, 338, 340, 342, 344, 346, 348, 350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 366, 368, 370, 372, 374, 376, 378, 380, 382, 384, 386, 388, 390, 392, 394, 396, 398, 400, 402, 404, 406, 408, 410, 412, 414, 416, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 438, 440, 442, 444, 446, 448, 450, 452, 454, 456, 458, 460, 462, 464, 466, 468, 470, 472, 474, 476, 478, 480, 482, 484, 486, 488, 490, 492, 494, 496, 498, 500, 502, 504, 506, 508, 510, 512, 514, 516, 518, 520, 522, 524, 526, 528, 530, 532, 534, 536, 538, 540, 542, 544, 546, 548, 550, 552, 554, 556, 558, 560, 562, 564, 566, 568, 570, 572, 574, 576, 578, 580, 582, 584, 586, 588, 590, 592, 594, 596, 598, 600, 602, 604, 606, 608, 610, 612, 614, 616, 618, 620, 622, 624, 626, 628, 630, 632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666, 668, 670, 672, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 686, 688, 690, 692, 694, 696, 698, 700, 702, 704, 706, 708, 710, 712, 714, 716, 718, 720, 722, 724, 726, 728, 730, 732, 734, 736, 738, 740, 742, 744, 746, 748, 750, 752, 754, 756, 758, 760, 762, 764, 766, 768, 770, 772, 774, 776, 778, 780, 782, 784, 786, 788, 790, 792, 794, 796, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834, 836, 838, 840, 842, 844, 846, 848, 850, 852, 854, 856, 858, 860, 862, 864, 866, 868, 870, 872, 874, 876, 878, 880, 882, 884, 886, 888, 890, 892, 894, 896, 898, 900, 902, 904, 906, 908, 910, 912, 914, 916, 918, 920, 922, 924, 926, 928, 930, 932, 934, 936, 938, 940, 942, 944, 946, 948, 950, 952, 954, 956, 958, 960, 962, 964, 966, 968, 970, 972, 974, 976, 978, 980, 982, 984, 986, 988, 990, 992, 994, 996, 998, 1000, 1002, 1004, 1006, 1008, 1010, 1012, 1014, 1016, 1018, 1020, 1022, 1024, 1026, 1028, 1030, 1032, 1034, 1036, 1038, 1040, 1042, 1044, 1046, 1048, 1050, 1052, 1054, 1056, 1058, 1060, 1062, 1064, 1066, 1068, 1070, 1072, 1074, 1076, 1078, 1080, 1082, 1084, 1086, 1088, 1090, 1092, 1094, 1096, 1098, 1100, 1102, 1104, 1106, 1108, 1110, 1112, 1114, 1116, 1118, 1120, 1122, 1124, 1126, 1128, 1130, 1132, 1134, 1136, 1138, 1140, 1142, 1144, 1146, 1148, 1150, 1152, 1154, 1156, 1158, 1160, 1162, 1164, 1166, 1168, 1170, 1172, 1174, 1176, 1178, 1180, 1182, 1184, 1186, 1188, 1190, 1192, 1194, 1196, 1198, 1200, 1202, 1204, 1206, 1208, 1210, 1212, 1214, 1216, 1218, 1220, 1222, 1224, 1226, 1228, 1230, 1232, 1234, 1236, 1238, 1240, 1242, 1244, 1246, 1248, 1250, 1252, 1254, 1256, 1258, 1260, 1262, 1264, 1266, 1268, 1270, 1272, 1274, 1276, 1278, 1280, 1282, 1284, 1286, 1288, 1290, 1292, 1294, 1296, 1298, 1300, 1302, 1304, 1306, 1308, 1310, 1312, 1314, 1316, 1318, 1320, 1322, 1324, 1326, 1328, 1330, 1332, 1334, 1336, 1338, 1340, 1342, 1344, 1346, 1348, 1350, 1352, 1354, 1356, 1358, 1360, 1362, 1364, 1366, 1368, 1370, 1372, 1374, 1376, 1378, 1380, 1382, 1384, 1386, 1388, 1390, 1392, 1394, 1396, 1398, 1400, 1402, 1404, 1406, 1408, 1410, 1412, 1414, 1416, 1418, 1420, 1422, 1424, 1426, 1428, 1430, 1432, 1434, 1436, 1438, 1440, 1442, 1444, 1446, 1448, 1450, 1452, 1454, 1456, 1458, 1460, 1462, 1464, 1466, 1468, 1470, 1472, 1474, 1476, 1478, 1480, 1482, 1484, 1486, 1488, 1490, 1492, 1494, 1496, 1498, 1500, 1502, 1504, 1506, 1508, 1510, 1512, 1514, 1516, 1518, 1520, 1522, 1524, 1526, 1528, 1530, 1532, 1534, 1536, 1538, 1540, 1542, 1544, 1546, 1548, 1550, 1552, 1554, 1556, 1558, 1560, 1562, 1564, 1566, 1568, 1570, 1572, 1574, 1576, 1578, 1580, 1582, 1584, 1586, 1588, 1590, 1592, 1594, 1596, 1598, 1600, 1602, 1604, 1606, 1608, 1610, 1612, 1614, 1616, 1618, 1620, 1622, 1624, 1626, 1628, 1630, 1632, 1634, 1636, 1638, 1640, 1642, 1644, 1646, 1648, 1650, 1652, 1654, 1656, 1658, 1660, 1662, 1664, 1666, 1668, 1670, 1672, 1674, 1676, 1678, 1680, 1682, 1684, 1686, 1688, 1690, 1692, 1694, 1696, 1698, 1700, 1702, 1704, 1706, 1708, 1710, 1712, 1714, 1716, 1718, 1720, 1722, 1724, 1726, 1728, 1730, 1732, 1734, 1736, 1738, 1740, 1742, 1744, 1746, 1748, 1750, 1752, 1754, 1756, 1758, 1760, 1762, 1764, 1766, 1768, 1770, 1772, 1774, 1776, 1778, 1780, 1782, 1784, 1786, 1788, 1790, 1792, 1794, 1796, 1798, 1800, 1802, 1804, 1806, 1808, 1810, 1812, 1814, 1816, 1818, 1820, 1822, 1824, 1826, 1828, 1830, 1832, 1834, 1836, 1838, 1840, 1842, 1844, 1846, 1848, 1850, 1852, 1854, 1856, 1858, 1860, 1862, 1864, 1866, 1868, 1870, 1872, 1874, 1876, 1878, 1880, 1882, 1884, 1886, 1888, 1890, 1892, 1894, 1896, 1898, 1900, 1902, 1904, 1906, 1908, 1910, 1912, 1914, 1916, 1918, 1920, 1922, 1924, 1926, 1928, 1930, 1932, 1934, 1936, 1938, 1940, 1942, 1944, 1946, 1948, 1950, 1952, 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972, 1974, 1976, 1978, 1980, 1982, 1984, 1986, 1988, 1990, 1992, 1994, 1996, 1998, 2000, 2002, 2004, 2006, 2008, 2010, 2012, 2014, 2016, 2018, 2020, 2022, 2024, 2026, 2028, 2030, 2032, 2034, 2036, 2038, 2040, 2042, 2044, 2046, 2048, 2050, 2052, 2054, 2056, 2058, 2060, 2062, 2064, 2066, 2068, 2070, 2072, 2074, 2076, 2078, 2080, 2082, 2084, 2086, 2088, 2090, 2092, 2094, 2096, 2098, 2100, 2102, 2104, 2106, 2108, 2110, 2112, 2114, 2116, 2118, 2120, 2122, 2124, 2126